

Inskriften är enligt Wiedes teckning:

Begynnelseslingan: — tein : pensa : ef[tir] — Slutslingan: — ktun : fabur : —

Uti **ettir** finnas blott stavstycken av **ti** och vänstra kännestrecket av **r**. Runan 15 **k** läser C. F. Nordenskjöld som **f**, men hans teckning visar blott staven och halva ena kännestrecket.

Att utleta den avlidne faderns namn utgör inskriftens enda svårighet, betydande vare sig man läser —**ktun** eller —**ftun**. Teckningen torde icke vara pålitlig nog att tillåta en beräkning av antalet runor i namnet framför de bevarade, vartill kommer ovissheten, om de bevarade inskriftdelarna varit sammanhängande eller skilda av ornament. Norden-skjöld's läsning —**ftun** leder till att tänka på namnet *Halfdan*, som D. I, 155 Brunnby, Uppl., ristas **halton**, ehuru inskriften även har **ok**. Uti **hefton**, B. 339, L. 39, och **alfton**, B. 1083, L. 1014, betecknar däremot **o** nasalerat *a*. Måhända utgör ock **halton** med **o** i betydelsen o-ljud och det här förmodade ***halfftun** försök att beteckna samma nasala **a**. Läsningen —**ktun** erinrar åter om namnet **sikton** Ög. 119 Slaka.

Inskriftens transskription är alltså: — *stēn þænsa æftir (Half)ðan faður* —.

Översättning: [N. N. lade] denna sten efter Halvdan (Sigdan?), sin fader.

87. Högby kyrka, Göstrings hd.

Pl. XXVIII. Fig. 1.

Litteratur: W. 145; C. F. Nordenskjöld, *ÖFT.* I, s. 65 (teckning), 101; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 8, teckn.

Stenen är en kalkhäll med kors och alldeles lika ornament på båda sidor som tillhöra runtiden men utan runor. Höjden 1,10 m, bredden vid foten 56 cm, vid toppen 29 cm.

Hällen upptäcktes med ena sidan neråt i kyrkans grund vid rivningen av Högby gamla kyrka 1870 och restes i aug. 1874 i prästgårdens park.

En sammanställning av föregående runinskrifter Ög. 81—84 med den nyfunna runstenen i Skeninge Ög. 165 visar, att de alla äro samtidiga, måhända verk av samme mästare, och resta till minne av en synbarligen framstående östgötasläkt.

Inskriften på Skeninge-stenen lyder sålunda: · þurun · risti · auk · þir · brupr · sunir : ||
× tusta × iftir · sin · faður || × þurkil × krist × stin : þansi : aufti : tusta : »Torun reste och brö-
derna, Tostes söner, efter sin fader. Jag Torkel ristade denna sten efter Toste.» Torun
är antagligen Tostes änka, icke hans dotter, då hon sålunda står för sig särskilt framhållen.

Denna leder över till Ög. 82, vilken Torkel rest över Övind, Tostes son, som ägde Högby. Då L. 868 har namnet Tora för samma person som L. 869 kallas Torun, har man rätt att förmoda **pura** Ög. 83 vara densamma som **purun** på Ög. 165 Skeninge och hennes son Sven sålunda även en son av Toste. Torgärd, som rest Ög. 81, vilken ock

är ristad av Torkel, har antagligen varit en dotter av Toste och Torun, som ombesörjt denna väldiga vård över Assur, den längst levande av hennes morbröder, och på samma sten förtäljer om sin frejdade moderneätt. Vilken ställning Torkel ägt, är ej klart; en frände synes han hava varit, då han rest, ej blott ristat. Än mindre kan sägas, om även Ög. 85 Hälf och Torer hört till dessa ätter.

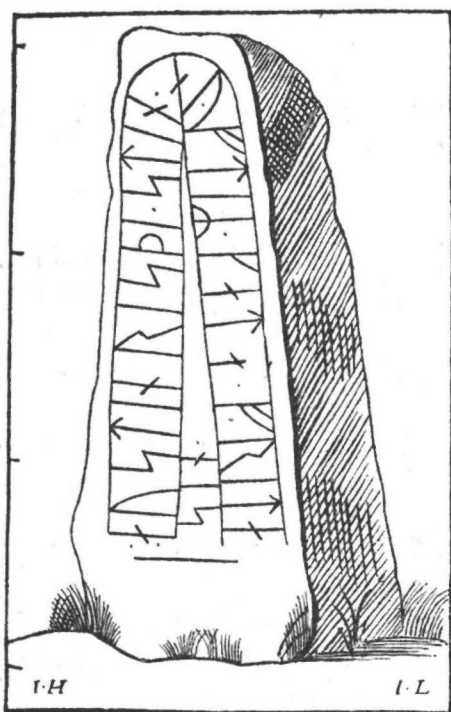
C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1870, s. 43, uppgiver, att man vid reparation av stenfoten i Högby prästboställes flygelbyggnad på sommaren 1869 upptäckte ett runstensfragment men försummat att taga det tillvara.

88. Axstad, Högby sn, Göstrings hd.

Pl. XXVIII. Fig. 2.

Litteratur: B. 887; L. 1186; W. 152; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 724; C. F. Nordenskjöld, *ÖFT.* I, s. 70; *Reseber.* 1870, s. 47, teckn. pl. VII; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 8, teckning; teckning av L. C. Wiede i statens hist. museum.

Runstenen står c. 180 m öster om Axstads by och har förr tjänat som grindstolpe.

B. 887.

Nordenskjöld meddelar, att stenen av allmogen kallas »Kyrkosten», emedan den, som man säger, varit satt till märke, där Högby kyrka fordom var ämnad att byggas, och detta namn är ännu bekant i trakten.

Ämnet är granit. Höjden är 1,54 m, bredden vid foten 64 cm, vid toppen av nedre slinglinien 38 cm. Slingans bredd är 15—16 cm.

Inskriften begränsas i sin helhet nedåt av en rak linie alldeles invid jordytan, varefter en punkt följer. I **stin** är **i** blott 12 cm på grund av en skada i toppen, som torde funnits före ristningen, på **n** har en skada nästan förstört vänstra kännestrecket. Ut i **ayftir** är **a** mot Nordenskjölds bestridande fullt säker som självständig runa; dess stav är visserligen en förlängning av nedre slinglinien, men kännestrecket är icke någon sådan av det **i n** i **sin** utan fullt tydlig och med en motsatt riktning till detta; uti **y** är prickerna alldeles säkra. I **kata**, vars runor äro fullt tydliga, saknar **t** högra kännestrecket på grund av en skada; i det sista **a** är kännestrecket skadat. Ut i **frita** saknar **i** troligen prick, ty den utvidgning, som finnes på stavens mitt, fram-

träder blott på vänstra sidan och synes naturlig; **t** är alldeles tydligt, om ock kännestrecken äro något flacka. Mellan slingan står nedifrån uppåt utan föregående skiljetecken **sin**.